

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **P.O.**

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 27 kwietnia 2026 r.

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Najwyższego z 26 października 2021 r., II KO 49/21 o odmowie przyjęcia – z uwagi na oczywistą bezzasadność – wniosku o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 grudnia 2019 r., sygn. II AKa 231/18,

p o s t a n o w i ł

na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 października 2021 r., II KO 49/21 Sąd Najwyższy, orzekając jednoosobowo w składzie z udziałem SSN M.M., odmówił przyjęcia wniosku skazanego P.O. o wznowienie postępowania z uwagi na oczywistą bezzasadność tego wniosku.

Zażalenie na to postanowienie wniósł skazany.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z 21 września 2022 r., II KZ 50/21 zawieszono postępowanie odwoławcze w oczekiwaniu na udzielenie przez Sąd Najwyższy odpowiedzi na pytanie prawne zadane przez Pierwszą Prezes Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 14/21.

W dniu 19 marca 2026 r. Sąd Najwyższy, w wyznaczonym na nowo składzie, podjął zawieszone postępowanie i skierował sprawę na posiedzenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Analizując sposób procedowania Sądu Najwyższego w przedmiocie wniosku skazanego o wznowienie postępowania, zakończonego postanowieniem z dnia 26 października 2021 r., II KO 49/21 – wydanym w trybie art. 545 § 3 k.p.k., Sąd Najwyższy uznał, że na tym etapie postępowania zaistniała bezzwzględna przyczyna odwoławcza, w postaci nienależytej obsady składu Sądu Najwyższego.

Wskazane postanowienie Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności, zostało wydane w składzie z udziałem sędziego M.M., który uzyskał nominację do Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 poz. 3).

W takiej sytuacji zachodzi okoliczność określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu, stanowiąca uwzględnianą z urzędu bezzwzględną przyczynę odwoławczą. Wynika to w sposób jednoznaczny z pkt. 1 uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I – 4110 – 1/20.

Uchwała ta – na podstawie art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym – ma moc zasady prawnej wiążącej wszystkie składy Sądu Najwyższego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22; z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21 i z dnia 21 stycznia 2022 r., III CO 6/22; uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22 i z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Dokonaną przez Sąd Najwyższy we wskazanych orzeczeniach wykładnię przepisów karnych proceduralnych oraz ustawy o Sądzie Najwyższym, w powiązaniu z wykładnią przepisów konwencyjnych dokonaną przez powołane w

tych orzeczeniach rozstrzygnięcia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, skład Sądu Najwyższego procedujący w sprawie niniejszej uznaje za trafną i przyjmuje za własną.

Reasumując, całość przedstawionej argumentacji prowadzi do stwierdzenia, że skład Sądu Najwyższego procedujący z udziałem sędziego M.M. ze wskazanych powodów instytucjonalnych i ustrojowych nie był Sądem spełniającym wymogi sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym (art. 6 ust. 1 EKPC), a postępowanie prowadzone przez taki sąd było dotknięte wadą kwalifikowaną jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Wobec powyższego przedwcześnie stało się rozpoznanie argumentacji szczegółowo przedstawionej w zażaleniu skazanego.

Uwzględniając wskazaną argumentację należało uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania przez należycie obsadzony skład tego Sądu.

Z tych względów orzeczono jak na wstępie.

Tomasz Artymiuk Marek Pietruszyński Barbara Skoczowska

[WB]

[a.ł]